

Ivo Fadić

Posvećeno dr. sc. Tonču Buriću prigodom 70 godina života

Cijeli svoj radni vijek dr. sc. Tonči Burić veoma se savjesno i uspješno posvećivao arheologiji, poglavito srednjovjekovnoj arheologiji. Sve to vrijeme plodnoga rada podario je svojoj matičnoj ustanovi, Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu (od 1. veljače 1981. do 13. lipnja 2016. godine).

Dedicated to Tonči Burić, PhD, on the occasion of his 70th birthday

Tonči Burić, PhD, devoted his whole working life very conscientiously and successfully to archaeology, medieval archaeology in particular. He devoted all his professional time to his home institution, the Museum of Croatian Archaeological Monuments in Split (from 1 February 1981 to 13 June 2016).

Gewidmet Dr. Sc. Tonči Burić anlässlich seines 70. Geburtstages

Im Laufe seines gesamten Berufslebens widmete sich Dr. Sc. Tonči Burić sehr gewissenhaft und erfolgreich der Archäologie, insbesondere der Archäologie des Mittelalters, wobei er auch seine ganze, durch umfassende Arbeit geprägte Karriere hindurch seiner Heimatinstitution, dem Museum der kroatischen archäologischen Denkmäler in Split (vom 1. Februar 1981 bis 13. Juni 2016), treu blieb.

Sl. 1. Studenti arheologije i povijesti umjetnosti u Zadru s prof. Petriciolijem kod crkve sv. Stošije na Puntamiki u Zadru u ožujku 1972.

T. Burić prvi s desna (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 1 Archaeology and Art History students in Zadar with Professor Petricioli near the Church of St. Anastasia in Puntamica in Zadar, March 1972. T. Burić is the first from the right. (private photo by T. Burić)

Abb. 1 Studenten der Archäologie und Kunstgeschichte in Zadar mit Professor Petricioli in der Nähe der Kirche zur Hl. Anastasia in Puntamica in Zadar, März 1972. T. Burić ist der Erste von rechts. (privates Foto von T. Burić)

Tonči Burić rođen je u Splitu 3. svibnja 1951. godine. U Kaštel Lukšiću završava osnovnu školu, a Gimnaziju *Vladimir Nazor* u Splitu. Nakon završene gimnazije odlazi u Zadar, na Filozofski fakultet, gdje upisuje studij povijesti i arheologije. Diplomirao je 1976. godine. Na istom fakultetu, danas Sveučilište u Zadru, doktorirao je 2011. godine s temom *Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine*. Iste godine stekao je i zvanje znanstvenog savjetnika. U Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika zaposlio se kao kustos pripravnik, te napreduje od kustosa do višeg kustosa i zvanja muzejskog savjetnika.

U svom radnom vijeku iza sebe je ostavio brojne samostalne i kolektivne izložbe i kataloge. Tu bi prije svega trebalo istaknuti: „Historijsko-arheološki pregled“ (u: *Bribir u srednjem vijeku*) te „Arhitektura i skulptura“ (u: *Bribir u*

Tonči Burić was born in Split on 3 May 1951. He completed primary school in Kaštel Lukšić, and the “Vladimir Nazor” grammar school in Split. Then he enrolled in the study of history and archaeology at the Faculty of Philosophy in Zadar. He graduated in 1976. He received his doctorate in 2011 from the same Faculty, today the University of Zadar, with the topic of *Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine* (*The District of Trogir in the Middle Ages until 1537*). In the same year, he acquired the title of research adviser. He was employed at the Museum of Croatian Archaeological Monuments as a trainee curator, and advanced from the positions of curator and senior curator to the title of museum adviser.

He has taken part in numerous solo and collective exhibitions and catalogues. The following should be pointed out: *Historijsko-arheološki pregled* (A His-

Tonči Burić wurde am 3. Mai 1951 in Split geboren. Er besuchte die Grundschule in Kaštel Lukšić und später das Gymnasium “Vladimir Nazor” in Split. Nach dem Abitur ging er nach Zadar an die Philosophische Fakultät, wo er sich für das Studium der Geschichte und Archäologie einschrieb und dieses 1976 erfolgreich abschloss. An derselben Fakultät, der heutigen Universität Zadar, promovierte er 2011 mit dem Thema *Das Distrikt von Trogir im Mittelalter bis 1537*. Im selben Jahr erwarb er den Titel eines wissenschaftlichen Beraters. Er wurde am Museum für kroatische archäologische Denkmäler als angehender Kurator im wissenschaftlichen Volontariat angestellt, und stieg im Laufe der Zeit vom Kurator, Oberkurator zum Museumsberater auf.

Sein reiches berufliches Erbe zeichnet sich durch zahlreiche Einzel- und Gemeinschaftsausstellungen und Kataloge aus. An erster Stelle ist hier hervorzuheben: *Historijsko-arheološki pregled* (in: *Bribir u srednjem vijeku*) (*Historisch-archäologische Übersicht in: Bribir im Mittelalter*), *Arhitektura i skulptura* (in: *Bribir u srednjem vijeku*) (*Architektur und Skulptur in: Bribir im Mittelalter*), ferner *Žedno auf der Insel Čiovo- St. Maurus-Kirche* (in: *Hrvati i Karolinzi*) (*Kroaten und Karolinger*), *Putalj u srednjem vijeku, Svećurje - starohrvatsko i srednjovjekovno groblje sela Žestinj s crkvom sv. Jurja i Baba lokva, kasnosrednjovjekovno naselje* (*Putalj im Mittelalter, Svećurje-altkroatisches und mittelalterliches Gräberfeld des Dorfes Žestinj mit Kirche zum Hl. Georg und Baba lokva, spätmittelalterliche Siedlung*).

Mit seinen fachlichen und wissenschaftlichen Arbeiten hat er in zahlreichen Sammelbänden und

Sl. 2. Gradina Koštak – Konjsko, 6. travnja 1983. V. Delonga, T. Burić i M. Zekan (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 2 Hillfort Koštak – Konjsko, 6th April 1983. V. Delonga, T. Burić and M. Zekan (private photo by T. Burić)

Abb. 2 Wallburg Koštak – Konjsko, 6. April 1983. V. Delonga, T. Burić und M. Zekan (privates Foto von T. Burić)

srednjem vijeku), zatim „Žedno na otoku Čiovu - crkva sv. Mavra“ (u: *Hrvati i Karolinzi*), *Putalj u srednjem vijeku*, *Svećurje - starohrvatsko i srednjovjekovno groblje sela Žestinj s crkvom sv. Jurja* i *Baba lokva, kasnosrednjovjekovno naselje*.

Sa svojim je stručnim i znanstvenim radovima sudjelovao u brojnim zbornicima i časopisima. Tako na primjer u *Kaštelanskom zborniku*, *Benkovačkom ljetopisu*, *Vinišćarskom zborniku* (Vinišća), zborniku *Kaštel – Sućurac od prapovijesti do XX. stoljeća* te u *Zborniku otoka Drvenika I* i u *Zborniku Tomislava Marasovića*. Svoj je doprinos dao i u projektima kao što su *Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža*, *Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije*. Znanstvene tekstove posvetio je i našim starijim uvaženim kolegama kao što su pok. dr. sc. Dušan Jelovina, nekadašnji ravnatelj

torical/Archaeological Review, in: *Bribir u srednjem vijeku* [Bribir in the Middle Ages]), *Arhitektura i skulptura* (The Architecture and Sculpture, in: *Bribir u srednjem vijeku* [Bribir in the Middle Ages]), *Žedno na otoku Čiovu – crkva Sv. Mavra* (Žedno on the island of Čiovo – the church of St. Maurus, in: *Hrvati i Karolinzi* [The Croats and Carolingians]), *Putalj u srednjem vijeku* (Putalj in the Middle Ages), *Svećurje – starohrvatsko i srednjovjekovno groblje sela Žestinj s crkvom sv. Jurja* (Svećurje – the old Croatian and medieval cemetery in the village of Žestinj with the church of St. George), and *Baba lokva, kasnosrednjovjekovno naselje* (The Baba lokva late medieval settlement).

He has also participated in a number of proceedings and journals with his professional and scientific papers. Some examples of such publications are *Kaštelanski zbornik*, *Benkovački ljetopis*, *Vinišćarski zbornik* (Vinišća), *Zbornik*

Zeitschriften mitgewirkt, wie zum Beispiel im Sammelband der Stadt Kaštela, dem Benkovac-Jahrbuch, dem Sammelband von Vinišća, dem Sammelband Kaštel - Sućurac von der Vorgeschichte bis zum 20. Jahrhundert, sowie im Sammelband der Insel Drvenik I und im Sammelband von Tomislav Marasović. Des Weiteren trug er auch zu Projekten wie beispielsweise *Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža* (Die Geburt der ersten kroatischen Kulturlandschaft), *Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije* (Die Zagora zwischen der Tradition der Viehzucht und Landwirtschaft und dem Prozess der Littoralisierung und Globalisierung) bei. Ferner widmete er wissenschaftliche Texte auch unseren älteren geschätzten Kollegen, wie beispielsweise dem verstorbenen Dr. Sc. Dušan Jelovina, dem ehemaligen Direktor des Museums für kroatische archäologische Denkmäler, dem das Museum ein Sammelband in seiner Zeitschrift *Starohrvatska prosvjeta* widmete, aber auch dem verstorbenen Dr. Sc. Željko Rapanić in *Munuscula in honorem Željko Rapanić* (Zagreb - Motovun - Split). Besondere Freude empfinden wir bezüglich des Buchs, das nach dem Kongress in Trilj erschienen ist und das unserem geehrten und Anerkennung verdienenden verstorbenen Professor Branimir Gabričević gewidmet ist - *Scripta Branimiro Gabričević dicata*.

Die meisten wissenschaftlichen Beiträge von Tonči Burić befinden sich verständlicherweise in den Jahrbüchern seiner Heimatinstitution, in der Zeitschrift *Starohrvatska prosvjeta*. Neben der genannten Zeitschrift finden sich natürlich auch Beiträge in den Zeitschriften *Prilozi povijesti*

Sl. 3. Arheološka istraživanja u Šopotu kod Benkovca 1986. V. Delonga i T. Burić (Arhiv MHAS)

Fig. 3 Archaeological excavations in Šopot near Benkovac in 1986. V. Delonga and T. Burić. (MHAS archive)

Abb.3 Archäologische Ausgrabungen in Šopot bei Benkovac im Jahr 1986. V. Delonga und T. Burić. (Archiv des MHAS)

Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, kojem je Muzej posvetio zbornik u svom časopisu *Starohrvatska prosvjeta*; zatim pok. dr. sc. Željko Rapanić, u *Munuscula in honorem Željko Rapanić* (Zagreb – Motovun – Split). Posebno veseli knjiga koja je tiskana u Trilju nakon kongresa koji je bio posvećen našem dragom i za nas posebno zaslužnom pok. profesoru Branimiru Gabričeviću - *Scrip-*

Kaštel-Sučurac od prapovijesti do XX. stoljeća, Zbornik otoka Drvenika I, and Zbornik Tomislava Marasovića. He also contributed to projects such as *Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža* (The Birth of the First Croatian Cultural Landscape), Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije (Dalmatian hinterland Between the Livestock and Farm-

umjetnosti u Dalmaciji, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Diadora, Histria antiqua, Archaeologia adriatica. Seine Fachartikel veröffentlichte er unter anderem auch in den Zeitschriften *Arheološki pregled, Hrvatski arheološki godišnjak* und *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*. In zahlreichen davon war er Rezensent von wissenschaftlichen und fachlichen Artikeln.

Unser Kollege Tonči Burić war neben seiner umfangreichen archäologischen Tätigkeit auch im kulturellen und sozialen Bereich sehr engagiert. Bereits 1983 war er einer der Gründer der Gesellschaft zur Erhaltung des Kulturerbes von Kaštela - "Bijaći", in dem er bis heute noch Mitglied und seit 2012 Vorsitzender ist. Seit 2018 ist er Herausgeber des von der Bijaći-Gesellschaft alle zwei Jahre veröffentlichten Sammelbandes *Kaštelanski zbornik*.

Sein berufliches und wissenschaftliches Interesse an der frühmittelalterlichen und mittelalterlichen Archäologie widmete Tonči Burić in seinen Anfängen vor allem der vorromanischen Skulptur. So befasste er sich beispielsweise ausgiebig mit der vorromanischen Bildhauerei in Trogir, der Einrichtung aus Stein in der Kirche zum Heiligen Georg auf Putalj oberhalb von Kaštel Sućurac, der steinernen Einrichtung in der Basilika in Žažvić, sowie mit der frühmittelalterlichen Skulptur in Bribir und jener vom Kapitulum bei Knin. Ferner entdeckte er eine frühromanische Steinmetzwerkstatt in Split und beschäftigte sich eingehend mit dem Pluteus der Ummantelung im Baptisterium von Split... Natürlich blieb sein Interesse nicht nur der Erforschung der Skulptur vorbehalten. Er studierte ebenso erfolgreich sakrale, vor allem frühmittelal-

ta *Branimiro Gabričević dicata*.

Što je i razumljivo, najbrojniji znanstveni prilozi Tonča Burića nalaze se u godišnjacima njegove matične ustanove, u *Starohrvatskoj prosvjeti*. Naravno, osim u spomenutom časopisu, tu su i radovi u časopisima *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, *Diadora*, *Histria antiqua*, *Archaeologia adriatica*. Svoje stručne članke i arheološke izvještaje objavljivao je i u *Arheološkom pregledu*, *Hrvatskom arheološkom godišnjaku* te u *Obavijestima Hrvatskoga arheološkog društva*. U brojnim časopisima bio je recenzent znanstvenih i stručnih priloga.

Kolega Tonči Burić je uz osobnu arheološku djelatnost bio veoma angažiran i na kulturnom i društvenom planu. Još 1983. godine bio je jedan od osnivača Društva za očuvanje kulturne baštine Kaštela *Bijaći*. Do danas je član Društva, a od 2012. godine i njegov predsjednik. Od 2018. godine urednik je kaštelanskog dvogodišnjaka *Kaštelanski zbornik*, koji redovito izdaje Društvo *Bijaći*.

Svoj stručni i znanstveni interes za ranosrednjovjekovnu i srednjovjekovnu arheologiju Tonči Burić je u svojim početcima prvenstveno posvećivao predromaničkoj skulpturi. Tako je na primjer obradio predromaničku skulpturu u Trogiru, kameni namještaj crkve sv. Jurja na Putalju iznad Kaštel Sućurca, kameni namještaj bazilike u Žažviću, ranosrednjovjekovnu skulpturu u Bribiru te onu s Kapitula kod Knina; zatim je ustanovio ranoromaničku klesarsku radionicu u Splitu te je obradio plutej oplata splitske krstionice... Dakako, njegov interes nije ostao samo na proučavanju skulpture. Vrlo se uspješno bavio

Sl. 4. Prof. dr. Vjeko Omašić i T. Burić na saboru Bijaća, društva za očuvanje kulturne baštine Kaštela, 29. travnja 1995.

(privatna fotografija T. Burića)

Fig. 4 Prof. Dr. Vjeko Omašić and T. Burić at the Bijaći-convention, the Society for the Preservation of Cultural Heritage of Kaštela, 29th April 1995 (private photo by T. Burić)

Abb. 4 Prof. Dr. Vjeko Omašić und T. Burić bei der Bijaći-Versammlung, der Gesellschaft zur Erhaltung des kulturellen Erbes von Kaštela, 29. April 1995 (privates Foto von T. Burić)

ing Traditions, and the Process of Littoralisation and Globalisation). He also dedicated scientific texts to our elder esteemed colleagues, such as the late Dušan Jelovina, PhD, former director of the Museum of Croatian Archaeological Monuments, to which the Museum dedicated a festschrift in its journal *Starohrvatska prosvjeta*. Another such collection of writings is dedicated to the late Željko Rapanić, PhD, viz. *Munuscula in honorem Željko Rapanić* (Zagreb – Motovun – Split). We find the book that was printed in Trilj after a congress dedicated to our dear and especially estimable late professor Branimir Gabričević – *Scripta Branimiro Gabričević dicata* – particularly satisfying.

Quite understandably, Tonči Burić's most numerous scientific contributions can be found in the *Starohrvatska prosvjeta* yearbooks of his home institution. Of course, he has also contributed to other journals, e.g. *Prilozi povijesti um-*

terliche Architektur und erforschte frühmittelalterliche und mittelalterliche Nekropolen. An dieser Stelle sind seine Arbeiten über Crkvina in Šopot bei Benkovac hervorzuheben, wie auch über Bribir, St. Georg von Putalj in Kaštel Sućurac, die Kirche des Hl. Maurus in Žedno auf der Insel Čiovo, Unserer Lieben Frau der Gesundheit in Oriovica (Vinišća), St. Michael in Lažani, die Kirche zur Heiligen Marta in Bijaći, St. Laurentius - Balavan und insbesondere der Friedhof zum Heiligen Georg auf Putalj, Šopot bei Benkovac, Bijaći - Stombrate, ferner Budrine - Gaji(ne) in Kaštel Kambelovac und Svećurje im Gebiet von Rudine in Kaštel Novi und Svećurje in Radun. Schon zu Beginn seiner wissenschaftlichen Tätigkeit zeigte er großes Interesse an Siedlungs- und Besiedlungsthemen und insbesondere an der räumlichen Anordnung bestimmter Mikrostandorte im Raum

Sl. 5. Djelatnici MHAS-a u Podhumu kod Livna 3. lipnja 1988., u župnom vrtu. Slijeva nadesno: V. Delonga, T. Burić, M. Dragičević, fra B. M. Vrdoljak, župnik u Podhumu, i D. Jelovina (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 5 Employees of the MHAS in Podhum near Livno on 3rd June 1988 in the parish garden. From left to right: V. Delonga, T. Burić, M. Dragičević, Father B. M. Vrdoljak – parish priest in Podhum and D. Jelovina. (private photo by T. Burić)

Abb. 5 Mitarbeiter des MHAS in Podhum bei Livno am 3. Juni 1988 im Garten der Pfarrei. Von links nach rechts: V. Delonga, T. Burić, M. Dragičević, Pater B. M. Vrdoljak – Pfarrer in Podhum und D. Jelovina. (privates Foto von T. Burić)

proučavanjem sakralne, primarno ranosrednjovjekovne arhitekture i ranosrednjovjekovnih i srednjovjekovnih nekropola. Tu se mogu izdvojiti radovi o Crkvini u Šopotu kod Benkovca, Bribiru, Sv. Jurju od Putalja u Kaštel Sućurcu, crkvi sv. Mavra - Žedno na Čiovu, Gospi od Zdravlja u Oriovici (Vinišća), Sv. Mihovilu u Lažanima, crkvi sv. Marte u Bijaćima, crkvi sv. Lovre - Balavan te posebno radovi o groblju na Sv. Jurju na Putalju, Šopotu kod Benkovca, Bijaćima - Stombrate, zatim o groblju Budrine - Gaji(ne) u Kaštel Kambelovcu te Svećurje u predjelu Rudina u Kaštel Novom i Svećurje u Radunu. Na samom početku svog znanstvenog rada veoma su ga privlačile teme naselja i naseljavanja te posebice prostorno uređenje određenih mikrolokacija kaštelanskoga i trogirskog prostora u povijesnom

jetnosti u Dalmaciji, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, Diadora, *Histria antiqua*, *Archaeologia adriatica*. His professional articles and archaeological reports have also been published in Arheološki pregled, Hrvatski arheološki godišnjaka, and Obavijesti Hrvatskoga arheološkog društva. He has been a reviewer of scientific and professional articles in a number of journals.

In addition to his remarkable activities in archaeology, our colleague Tonči Burić has also been quite involved in cultural and social fields. As early as 1983, he was one of the founders of the Society for the Preservation of the Cultural Heritage of Kaštela – “Bijaći”. He is still a member of the Society, and has been its president since 2012. Since 2018, he has been the editor of the Kaštelanski zbornik biennial publication, regularly published by the “Bijaći” Society.

Kaštela und Trogir im historischen Kontext ihrer Entstehung. So entstanden beispielsweise auch seine Arbeiten *Die Räumliche Organisation von Ostrog im Laufe der Geschichte*, dann die *Archäologische Topographie von Drvenik und Ploče, Vinišća - Ergebnisse der Rekognoszierung, Die Besiedlung und Siedlungen des Trogir-Archipels im Laufe der Geschichte, Segmente der räumlichen Struktur der Agrarsiedlungen im frühmittelalterlichen Kroatien* - ausgewählte Beispiele, *Mittelalterliches Bosiljina* (topographische-archäologische Skizze), *Hydronymie und Wasserversorgungssysteme des Distrikts von Trogir im Laufe der Geschichte*. Dem neugierigen Geist von Tonči Burić entging demzufolge auch nicht die Tatsache, dass in der kroatischen archäologischen Literatur keinerlei Erkenntnisse in Bezug auf Rosenkränze als Grabbeigaben vorhanden sind, so dass das überaus originale Werk *Die ältesten Funde von Rosenkränzen in Dalmatien* (erschieden in der Zeitschrift *Diadora* und dem Sammelband *Kaštelanski zbornik*), bzw. *I ritrovamenti piu antichi dirosari in Dalmazia* (in der *Starohrvatska prosvjeta*) ebenso aus seiner Feder stammt.

Im Rahmen seiner professionellen Arbeit am Museum bearbeitete und inventarisierte er tausende von Museumsexponate, von denen er einen Teil in seinen Werken veröffentlichte. Außerdem ist er Autor und Co-Autor mehrerer Museumsausstellungen und Ausstellungskataloge sowie kulturhistorischer Führer.

Neben wissenschaftlichen, fachlichen Beiträgen und Rezensionen war mein Kollege Tonči Burić auch bei archäologischen Feldarbeiten äußerst aktiv. Bereits als Student nahm er an zahl-

Sl. 6. T. Burić na otvorenju izložbe „Bribir u srednjem vijeku“ 8. veljače 1990. u Muzeju XIV. zimskih olimpijskih igara u Sarajevu (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 6. T. Burić at the opening of the exhibition „Bribir in the Middle Ages“ on 8th February 1990 in the Museum of the XIV. Olympic Winter Games in Sarajevo. (private photo by T. Burić)

Abb. 6. T. Burić bei der Eröffnung der Ausstellung „Bribir im Mittelalter“ am 8. Februar 1990 im Museum der XIV. Olympischen Winterspiele in Sarajevo. (privates Foto von T. Burić)

kontekstu nastajanja. Tako je na primjer nastao i rad „Prostorna organizacija Ostroga kroz povijest“, zatim „Arheološka topografija Drvenika i Ploče, Vinišća - rezultati rekognosciranja“, „Naseljavanje i naselja trogirskog arhipelaga kroz povijest“, „Segmenti prostorne strukture agrarnih naselja u rano-srednjovjekovnoj Hrvatskoj - odabrani primjeri“, „Srednjovjekovna Bosiljina (topografsko-arheološka skica)“, „Hidronimija i vodoopskrbni sustavi trogirskoga distrikta kroz povijest“. Znatiželjnom duhu Tonča Burića nije promaknula ni činjenica da u hrvatskoj arheološkoj literaturi nema spoznaja o kronicama kao grobnom prilogu, te je iz njegova pera izišao i posve originalni rad „Najstariji nalazi krunica u Dalmaciji“ (u *Diadori i Kaštelanskom zborniku*), odnosno *I ritrovamenti piu antichi di rosari in Dalmazia* (u *Starohrvatskoj prosvjeti*).

In his early days, Tonči Burić dedicated his professional and scientific interest in early medieval and medieval archaeology primarily to pre-Romanesque sculpture. For instance, he analysed pre-Romanesque sculpture in Trogir, the stone furniture of the church of St. George at Putalj above Kaštel Sućurac, the stone furniture of the basilica in Žažvić, the early medieval sculpture in Bribir and at Kapitul near Knin. He also determined the existence of an early Romanesque stonemasonry workshop in Split, and analysed the pluteus from the chancel screen of the Spalatine baptistery. Naturally, his interests have not been limited to the study of sculpture only. He has been very successful in studying sacral, primarily early medieval, architecture and early medieval and medieval necropolises. Some of his works from this field concerned Crkvina in Šopotu near Benkovac, Bribir, St. George

reichen Rekognoszierungen im Raum Zadar teil. Unermüdlich erforschte er später, im Rahmen des Programms des Museums für kroatische archäologische Denkmäler, einzelne Mikroregionen in Nord- und Mitteldalmatien. Dabei widmete er sich besonders der Rekognoszierung des Territoriums der Kommune von Trogir (Inseln, Küstengebiet, Hinterland). Sein besonderes Interesse galt auch der systematischen Rekognoszierung des Gebiets von Kaštela. Er beteiligte sich auch an den Rekognoszierungen der Küste von Makarska, der Umgebung von Bribir und Ostrovica bei Skradin und dem weiteren Gebiet der Region Drniš. Mit den Ergebnissen dieser Forschungsarbeiten und Vorträgen darüber nahm er an zahlreichen wissenschaftlichen Konferenzen teil, vor allem an den Tagungen der Kroatischen Archäologischen Gesellschaft und den jährlichen Veranstaltungen des Internationalen Forschungszentrums für Archäologie Brijuni - Medulin in Pula.

Er war Forschungsleiter an 17 Fundorten in Mittel- und Norddalmatien: 10 in Kaštela, 3 in Trogir, 2 in Norddalmatien sowie an einem in Vinišća und einem auf der Insel Čiovo. In Kaštela erforschte er oder begann mit Forschungsarbeiten an folgenden Fundstätten: St. Georg von Putalj, St. Michael in Lažani, St. Laurentius von Ostrog, Ostrog - Balavan, St. Johannes - Biranj, Svećurje - Radun, St. Georg von Radun, Svećurje - Žestinj, Stombrate - Bijaći und Baba Lokva. Von den 9 in Kaštela untersuchten Fundstätten wurden 5 im Rahmen eines Programms für Rettungsgrabungen erforscht. Diese Tatsache zeigt deutlich, dass er zweifellos zu neuen Erkenntnissen und der Erhaltung eines wichtigen Segments des kulturell-his-

U sklopu stručnoga muzeološkog rada obradio je i inventarizirao više od tisuću muzejskih eksponata, od kojih je jedan dio i objavio u svojim radovima. Također je autor i suautor nekoliko muzejskih izložbi i izložbenih kataloga te kulturno-povijesnih vodiča.

Tonči Burić bio je iznimno aktivan i na terenu. Već kao student sudjelovao je u brojnim rekognosciranjima na zadarskom području. Poslije je u okviru programa Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika neumorno obilazio pojedine mikroregije u sjevernoj i srednjoj Dalmaciji. No posebno se posvetio rekognosciranju teritorija Trogirske komune (otoci, priobalje, Zagora). Posebnu pozornost posvetio je sustavnom rekognosciranju Kaštela. Sudjelovao je i na rekognosciranjima Makarskog primorja, okolice Bribira i Ostrovice kod Skradina te na širem prostoru drniškoga kraja. S rezultatima takvih istraživanja bio je prisutan i s izlaganjima na brojnim znanstvenim skupovima, prije svega na skupovima Hrvatskoga arheološkog društva i na godišnjim skupovima Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju Brijuni – Medulin u Puli.

Bio je voditelj na 17 lokaliteta u srednjoj i sjevernoj Dalmaciji: 10 u Kaštelima, 3 u Trogiru, 2 u sjevernoj Dalmaciji te po jednom u Vinišćima i na otoku Čiovu. U Kaštelima je istražio ili započeo istraživati sljedeće lokalitete: Sv. Juraj od Putalja, Sv. Mihovil u Lažanima, Sv. Lovre od Ostroga, Ostrog – Balavan, Sv. Ivan – Biranj, Svećurje – Radun, Sv. Juraj od Raduna, Svećurje – Žestinj, Stombrate – Bijaći i Baba lokva. Od 9 lokaliteta koje je istraživao u Kaštelima njih 5 je istraženo u okviru programa zaštitnih iskopavanja, čime je nedvojbeno prido-

at Putalj in Kaštel Sućurac, the church of St. Maurus – Žedno on the island of Čiovo, Our Lady of Good Health in Oriovica (Vinišća), St. Michael in Lažani, the church of St. Martha u Bijaći, St. Lawrence – Balavan, and, in particular, the cemeteries at St. George at Putalj, Šopot near Benkovca, Bijaći – Stombrate, as well as Budrine – Gaji(ne) in Kaštel Kambelovac and Svećurje at Rudine in Kaštel Novi and Svećurje in Radun. At the very beginning of his scientific work, he was very attracted to the topics of settlements and habitation, and especially the spatial organization of certain micro-locations in the Kaštela and Trogir areas in the historical context of their origin. Some works in this vein include Prostorna organizacija Ostroga kroz povijest (Spatial organisation of Ostrog throughout the history), Arheološka topografija Drvenika i Ploče (The archaeological topography of Drvenik and Ploča), Vinišća – rezultati rekognosciranja (Vinišće – the results of reconnaissance), Naseljavanje i naselja trogirskog arhipelaga kroz povijest (Habitation and settlements in the Trogir archipelago throughout the history), Segmenti prostorne strukture agrarnih naselja u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj – odabrani primjeri (Segments of the spatial structure of agrarian settlements in early medieval Croatia – selected examples), Srednjovjekovna Bosiljina – topografsko-arheološka skica (Medieval Bosiljina – a topographic/archaeological sketch), Hidronimija i vodoopskrbni sustavi trogirskoga distrikta kroz povijest (Hydronymy and water supply systems of the Trogir district throughout the history). The fact that the Croatian archaeological literature comprised no information on rosaries as grave goods did not escape Tonči Burić's curious spirit, and thus he penned

torischen und nationalen Erbes in dieser Region beigetragen hat. Er nahm auch an vielen anderen Ausgrabungen als externer Mitarbeiter teil.

In Bezug auf Tonči Burić als archäologischen Forschungsleiter ist besonders seine langjährige archäologische Forschungskampagne in St. Georg von Putalj hervorzuheben, eine Lokalität von außergewöhnlicher Bedeutung für die nationale Archäologie. Trotz der Tatsache, dass es sich um einen sehr komplexen und vielschichtigen Fundort handelt, dessen kulturelle Schichten bis in die Vorgeschichte und über die Antike und Spätantike bis ins Mittelalter zurückreichen, ist St. Georg nach mehrjährigen archäologischen Kampagnen (auch während des Heimatkrieges) vollständig erforscht, erhalten und den Besuchern präsentiert. Das Museum der kroatischen archäologischen Denkmäler organisierte eine Ausstellung, die mit einem Katalog und dem Buch „St. Georg von Putalj“ (Split 2001) begleitet war. Obgleich vom Ausstellungsmaterial her relativ bescheiden, ist die im Museum der kroatischen archäologischen Denkmäler vorbereitete Ausstellung (die Kunstaussstellung wurde von Miran Palčok durchgeführt) eine der schönsten und anziehendsten temporären Ausstellungen, die in kroatischen Museen bisher zu sehen war. Bei der Präsentation des Buches an der Universität Zadar, sagte einer der Präsentatoren, Prof. Dr. Sc. Brunislav Marjanović (der damalige Leiter der Abteilung für Archäologie), dass diese Forschungen mit dem abschließenden Buch als Paradigma anzusehen sind, wie ein begonnenes Langzeitprojekt erfolgreich abgeschlossen werden kann.

Die langjährige Feld- und Archivarbeit von Tonči Burić in

Sl. 7. Predah tijekom šeste istraživačke kampanje na lokalitetu Sv. Juraj od Putalja 19. veljače 1993. Slijeva nadesno: povjesničar don F. Bego, T. Burić i M. Palčok, konzervator i dokumentarist Muzeja HAS-a. (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 7 Break during the sixth research campaign at the archaeological site St. George of Putalj, 19th February 1993. From left to right: historian Don F. Bego, T. Burić and M. Palčok, conservator and documentalst at the MHAS. (private photo by T. Burić)

Abb. 7 Arbeitspause während der sechsten Forschungskampagne an der Fundstätte St. Georg von Putalj, 19. Februar 1993. Von links nach rechts: der Historiker Don F. Bego, T. Burić und M. Palčok, Konservator und Dokumentar im MHAS. (privates Foto von T. Burić)

nio novim spoznajama i očuvanju važanog segmenta kulturno-povijesne i nacionalne baštine na tom prostoru. Sudjelovao je i na više drugih iskopavanja kao vanjski suradnik.

Kad je o Tonču Buriću riječ kao voditelju arheoloških istraživanja, ne mogu se ne izdvojiti dugogodišnje arheološke kampanje na Sv. Jurju od Putalja, lokalitetu od iznimne važnosti za nacionalnu arheologiju. Usprkos tome što se radi o vrlo kompleksnom i slojevitom lokalitetu na kojem kulturni slojevi sežu od prapovijesti te preko antike i kasne antike u srednji vijek, Sv. Juraj je nakon višegodišnjih arheoloških kampanja (i u vrijeme Domovinskog rata) u cijelosti istražen, konzerviran i prezentiran posjetiteljima. Priređena je izložba s katalogom u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika i tiskana

a completely original work Najstariji nalazi krunica u Dalmaciji (The oldest finds of rosaries in Dalmatia), published in Diadora and Kaštelanski zbornik, viz. *I ritrovamenti piu antichi dirosari in Dalmazia*, published in Starohrvatska prosvjeta.

As part of his professional museological work, he analysed and inventorised more than a thousand museum exhibits, and published some of them in his papers. He also authored and co-authored several museum exhibitions and exhibition catalogues, as well as cultural/historical guides.

In addition to scientific, professional and review papers, our colleague Tonči Burić has also been extremely active in fieldwork. Already as a student he was engaged in a number of reconnaissance tasks in the area of Zadar. Subsequently, as part of

seiner Heimatregion führte zur Veröffentlichung eines vom Museum für kroatische archäologische Denkmäler herausgegebenen Buches in der Ausgabe der *Studia Mediterranea archaeologica* (7). Dieses äußerst wichtige Buch, bzw. die bearbeitete und ergänzte Dissertation von Tonči, die er 2011 an der Universität von Zadar verteidigte, ist ein unumgängliches Werk bei der Erforschung nicht nur der weiteren Umgebung von Trogir, sondern auch des archäologischen und historischen Bildes Dalmatiens im Mittelalter. Das Buch *Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine* (Das Distrikt von Trogir im Mittelalter bis 1537) kann ohne Zweifel im kroatischen Raum als die erste synthetische Darstellung der Vergangenheit einer Stadt / Gemeinde in allen bisher bekannten archäologischen und historischen Abschnitten bezeichnet werden. Darin behandelt wurden Dörfer und Großgüter, einzelne kleinere Güter (Pferche/Ställe, Wirtschaftsgebäude), Friedhöfe, archäologische Fundstätten, Sakralbauten, Wehranlagen und Häfen, Grenzanlagen, Wasserversorgungsanlagen, Mühlen und Salinen sowie Steinbrüche. Das Buch wurde im Milesi-Palast in Split (2021) in den Räumlichkeiten des Literarischen Kreises präsentiert. Die Präsentatoren waren der Akademiker Nenad Cambi, Prof. Dr. Sc. Ante Uglešić und Dr. Sc. Miro Katić, der Direktor des Museums für kroatische archäologische Denkmäler. Auch der Autor selbst sprach über das Buch. Die Präsentation und Bedeutung des Buches elaborierte unser Kollege Ante Uglešić in der neuesten Ausgabe der Zeitschrift *Zadarska smotra* /1-3/, die von der Zweigstelle des Kulturverbands Matica hrvatska in Zadar publiziert wird.

Sl. 8. S otvorenja izložbe MHAS „Ostrovica kod Bribira“ u Arheološkom muzeju Istre u Puli 27. studenoga 1999. Slijeva nadesno: T. Burić, V. Girardi Jurkić, veleposlanica Hrvatske pri UNESCO-u u Parizu, i Ž. Ujčić, ravnatelj Arheološkog muzeja Istre (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 8 Photo from the opening of the MHAS exhibition “Ostrovica near Bribir” in the Archaeological Museum of Istria in Pula on 27th November 1999. From left to right: T. Burić, V. Girardi Jurkić, Croatian Ambassador to UNESCO in Paris and Ž. Ujčić, Director of the Archaeological Museum of Istria. (private photo by T. Burić)
Abb.8 Foto von der Eröffnung der Ausstellung des MHAS unter dem Namen „Ostrovica bei Bribir“ im Archäologischen Museum Istriens in Pula am 27. November 1999. Von links nach rechts: T. Burić, V. Girardi Jurkić, kroatische Botschafterin bei der UNESCO in Paris und Ž. Ujčić, Direktor des Archäologischen Museums Istriens. (privates Foto von T. Burić)

the programme of the Museum of Croatian Archaeological Monuments, he tirelessly visited many a micro-region in northern and central Dalmatia. However, he particularly dedicated himself to surveying the territory of the Trogir commune (the islands and the coast, and the hinterland). He was especially focused on a systematic field survey of Kaštela. He also took part in surveys of the Makarska littoral, the environs of Bribir and Ostrovica near Skradin, and in the wider area of the Drniš region. He presented the results of such research at many scientific conferences, primarily at the symposia of the Croatian Archaeological Society and the annual meetings of the International Research Centre for Archaeology Brijuni – Medulin in Pula.

He was the director at 17 sites in central and northern Dalmatia: ten in Kaštela, three in Trogir, two in northern Dalmatia and one each in Vinišće and on the island of Čiovo. In Kaštela, he researched or began to explore the following sites: St. George at Putalj, St. Michael in Lažani, St. Lawrence at Ostrog, Ostrog – Balavan, St. John – Biranj, Svećurje – Radun, St. George at Radun, Svećurje – Žestinj, Stombrate – Bijaći, and Baba lokva. Of the nine sites he investigated in Kaštela, five of them were researched under a rescue excavation programme, which has undoubtedly contributed new information and helped preserve an important segment of cultural, historical and national heritage in the area. He also participated in several other excavations as an external collaborator.

When it comes to Tonči Burić as the director of archaeological investigations, we should definitely mention the multi-year archaeological campaigns at St. George in Putalj, a site of exceptional importance for national archae-

Seine wissenschaftliche Arbeit widmete er insbesondere Themen aus seiner Heimatregion Kaštela. Von den 40 Texten, die als wissenschaftliche Originalarbeiten klassifiziert sind, behandeln 28 das Gebiet von Kaštela, weitere 10 erörtern bestimmte Segmente der Vergangenheit und des Erbes von Kaštela. In seinem Wunsch, die Archäologie und die Vergangenheit von Kaštela zu popularisieren, nutzte Tonči Burić sogar seine Freizeit und hielt zahlreiche Vorträge und Ausstellungen zu diesen Themen. Zudem verfasste er in Kaštela die Texte für die Informationstafeln beim Pfeiler von Ostrog (Stup pod Ostrogom), bei St. Georg von Putalj, St. Laurentius von Ostrog, St. Michael von Lažani und St. Onuphrius (Veli Bijać). Im Rahmen des EU-Programms des Projekts *Perpetuum baštine* arbeitete er auch an der Entwicklung von Projekten für die archäologischen Parks Biranj und Ostrog mit, die ihm bereits gut bekannte Fundorte waren.

Obwohl es noch so vieles mehr über die Arbeit und Bedeutung von Dr. Sc. Tonči Burić zu schreiben gäbe, um seinen fachlichen und wissenschaftlichen Beitrag zur archäologischen und historischen Wissenschaft, vor allem der des Mittelalters, zumindest annähernd zu valorisieren, ist jedoch ohne Zweifel sein bedeutender Beitrag und sein Wissen über die kulturellen und historisch-politischen Verhältnisse in dem von ihm bearbeiteten Gebiet. Eine vollständigere und umfassendere Bewertung von Tonči als Archäologen, Historiker und Wissenschaftler überlassen wir den neuen Generationen, zumal Tonči, obwohl seit 2016 im Ruhestand, keineswegs ruht, sondern weiterhin intensiv erschafft und seitdem drei wissenschaftliche Originalarbeiten und

Sl. 9. U franjevačkom samostanu sv. Roka u Virovitici 17. listopada 2003. tijekom znanstvenog skupa i godišnje skupštine HAD-a (privatna fotografija T. Burića)

Fig. 9 In the Franciscan monastery of St. Rocco in Virovitica on 17th October 2003 during the scientific conference and the annual meeting of the Croatian Archaeological Society (HAD). (private photo by T. Burić)

Abb. 9 Im Franziskanerkloster zum Hl. Rochus in Virovitica am 17. Oktober 2003 während der wissenschaftlichen Tagung und der Jahresversammlung der kroatischen archäologischen Gesellschaft (HAD). (privates Foto von T. Burić)

knjiga *Sv. Juraj od Putalja* (Split, 2001.). Izložba koja je pripremljena u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika (likovni postav radio je Miran Palčok), premda po obujmu građe relativno skromna, jedan je od ljepših i ljupkijih privremenih postava koji su se mogli vidjeti u hrvatskim muzejima. Na predstavljanju knjige na Sveučilištu u Zadru jedan od predstavljača, prof. dr. sc. Brunislav Marjanović (tada pročelnik Odjela za arheologiju), kazao je da se ta istraživanja sa završnom knjigom mogu uzeti kao

ology. Despite the fact that it is a very complex and layered site, where the cultural strata date back to prehistory, as well as antiquity and late antiquity, all the way to the Middle Ages, after years of archaeological campaigns (even during the Croatian War of Independence) St. George is now completely researched, preserved and presented to visitors. An exhibition was held and a catalogue prepared at the Museum of Croatian Archaeological Monuments, and the book „Sv. Juraj od Putalja” (“St. George of Putalj”) was printed in Split in 2001. The exhibition prepared at the Museum of Croatian Archaeological Monuments (with its layout designed by Miran Palčok), though relatively modest in terms of its extent, was one of the most beautiful and engaging temporary exposures in Croatian museums. At the presentation of the book at the University of Zadar, one of the presenters, Prof. Brunislav Marjanović, PhD (head of the Department of Archeology at the time) said that this research with its pertinent book can be taken as a paradigm of successful completion of long-term works.

Tonči Burić’s many years of field and archival work in his native region resulted in the printing of a book published by the Museum of Croatian Archaeological Monuments in the *Studia Mediterranea archaeologica* edition (7). This extremely important book, Tonči’s revised and supplemented dissertation defended at the University of Zadar in 2011, is an indispensable work for studying not only the wider Trogir area, but also the archaeological and historical state of affairs in medieval Dalmatia. The book *Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine* can undoubtedly be regarded as the first Croatian synthetic presentation of the past of a city/commune in all its known archae-

ein unumgängliches Buch publiziert hat.

Doch werden die neuen Generationen die menschliche, kollegiale und freundschaftliche Dimension sowie die Vielseitigkeit und Großzügigkeit von Tonč Burić nicht beurteilen können. Unsere Freundschaft, die sich kontinuierlich über ein halbes Jahrhundert erstreckt und ins erste Studienjahr zurückreicht, begann am ersten Tag seiner Ankunft an der damaligen Philosophischen Fakultät. Wie Tonči es oft erwähnt, war ich die erste Person, die er an diesem Morgen traf und fragte, wo die archäologische Abteilung sei und ich ihn natürlich in den ersten Stock rechts geführt habe. Tonči Burić war Student der Archäologie und Geschichte und ich der Archäologie und Kunstgeschichte. Von diesem unserem ersten Treffen bis heute sind wir volle 50 Jahre wahre Freunde und Kollegen geblieben, oder um es beindruckender auszudrücken bindet uns ein halbes Jahrhundert Freundschaft. Während unseres Studiums haben wir besonders die Professoren Julijan Medini und Branimir Gabričević geschätzt, die das Fach Einführung in die Archäologie und klassische Archäologie lehrten.

Nach meinem Studium dachte ich oft daran, und kommentierte es auch meinen anderen Kollegen, dass es mir besonders leid tat, dass die zwei aus Kaštela stammenden Kollegen Zadar verlassen haben (beide kommen aus Kaštel Lukšić). Außer Tonči, den Zadar “verloren” hat, war da auch noch Nino Novak. Beide ausgezeichnete Experten, wahre Humanisten, mit einem optimistischen Geist, voller Freude und Humor. Natürlich möchte ich andere Studienkollegen, die ihr Leben anderswo fortsetzten, nicht Unrecht tun, aber diese beiden sind „Koryphäen“

paradigma kako se uspješno može završiti dugotrajni posao.

Dugogodišnji terenski i arhivistički rad Tonča Burića na zavičajnom prostoru rezultirao je tiskanjem knjige u izdanju Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u ediciji *Studia Mediterranea archaeologica* (7). Ta iznimno značajna knjiga, Tončeva prerađena i dopunjena disertacija obranjena na Sveučilištu u Zadru 2011. godine, nezaobilazno je djelo za proučavanja ne samo širega trogirskog prostora nego i arheološko-povijesne slike Dalmacije u srednjem vijeku. O knjizi *Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine* može se nedvojbeno kazati da na prostoru Hrvatske predstavlja prvi sintetski prikaz prošlosti jednoga grada/komune u svim do sada poznatim arheološko-povijesnim segmentima. Obradeni su sela i veleposjedi, pojedinačni manji posjedi (torovi/staje, gospodarske zgrade), groblja, arheološki lokaliteti, sakralni objekti, obrambeni sustavi i luke, međaši, vodoopskrbni sustavi, mlinice i solane te kamenolomi. Knjiga je predstavljena u palači Milesi u Splitu (2020. godine), prostorijama HAZU-a. Predstavljajući su bili akademik Nenad Cambi, prof. dr. sc. Ante Uglešić i dr. sc. Miro Katić, ravnatelj Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika. O knjizi je govorio i sam autor. Prikaz i značenje knjige elaborirao je kolega Ante Uglešić u najnovijoj *Zadarskoj smotri* /1-3/ koju izdaje Ogranak Matice hrvatske Zadar.

Svoj znanstveni rad posebno je posvećivao temama iz svojih rodnih Kaštela. Od 40 tekstova koji su klasificirani kao izvorni znanstveni radovi, čak ih 28 obrađuje kaštelanski prostor, a u još desetak raspravlja se o pojedinim segmentima kaštelanske prošlosti i ba-

ological and historical segments. It analyses villages and large estates, individual small estates (pens/stables, farm buildings), cemeteries, archaeological sites, sacral buildings, defence systems and ports, boundaries, water supply systems, water-mills, salt-works, and quarries. The book was presented at the Milesi Palace in Split in 2021 on the premises of the local literary circle. The book was presented by academician Nenad Cambi, Prof. Ante Uglešić, PhD, and Miro Katić, PhD, director of the Museum of Croatian Archaeological Monuments. The author himself also spoke about the book. The book was presented and its significance elaborated by our colleague Ante Uglešić in the latest *Zadarska smotra* journal /1–3/, published by the Zadar branch of the *Matrix Croatica*.

In particular, Tonči Burić has dedicated his scientific work to his native Kaštela. Of the 40 texts classified as original scientific papers, as many as 28 deal with the Kaštela area, while another ten discuss certain segments of the past and heritage of Kaštela. In his desire to popularise archaeology and Kaštela's past, Tonči Burić spared no free time, but used it to hold numerous lectures and exhibitions. He also prepared the texts for information boards in Kaštela: near Stup under Ostrog, near St. George at Putalj, St. Lawrence at Ostrog, St. Michael at Lažani and St. Onuphrius (Veli Bijać). Furthermore, under the EU programme within the *Perpetuum baštine* (Perpetuum of Heritage) project, he took part in the development of designs for the Biranj and Ostrog archaeological parks, the sites he was already quite familiar with.

Although many more pages could be written about the work and importance of Tonči Burić, PhD, in order to comparatively

was Menschlichkeit, vielseitiges Wissen, Scharfsinn und vor allem Integrität angeht. Ihr Talent und Wissen schenkten sie den Städten Split und Kaštela, bzw. der Stadt Rijeka und ihrer Umgebung.

An dieser Stelle möchte ich mich wieder auf Tonči beziehen, dem dieser Text ja schließlich gewidmet ist. Gemeinsam nahmen wir an zahlreichen Kongressen teil. Dabei erinnern wir uns beide besonders gern an jene, die unsere liebe und zu früh verstorbene Kollegin Dr. Sc. Vesna Jurkić Girardi in Pula organisierte. Es handelt sich dabei um die Kongresse des Internationalen Forschungszentrums für Archäologie Brijuni-Medulin, das auch Beiträge in der Zeitschrift *Histria antiqua* (20 Bände) veröffentlichte. Jedes Jahr wurde ein anderes Thema behandelt (von der Vorgeschichte bis zum Spätmittelalter). In diesen einigen Jahren haben wir, außer einer wahrhaft ausgezeichneten Organisation, jeden Winkel Istriens durch Ausflüge und in angenehmer Geselligkeit von etwa hundert Teilnehmern aus zahlreichen Ländern kennengelernt. Tonči Burić hat nicht nur mit seiner Anwesenheit, sondern auch mit seinen Vorträgen und seinem Humor diese Veranstaltungen bereichert. Auch die Kongresse der Kroatischen Archäologischen Gesellschaft, die in ganz Kroatien abgehalten wurden, waren mit seiner Präsenz derart ausgefüllt, dass die Veranstaltungsteilnehmer sofort merkten, wenn Tonči nicht kommen konnte.

An den archäologischen Feldarbeiten, die unter der Leitung von Kollege Tonči als Mitarbeiter des Museums für kroatische archäologische Denkmäler in St. Georg von Putalj durchgeführt wurden, war ich bei fast allen Kampagnen anwesend, zusammen mit unserem gemeinsamen Freund,

štine. U želji za popularizacijom arheologije i kaštelanske prošlosti Tonči Burić nije štedio svoje slobodno vrijeme, već ga je koristio za održavanje brojnih predavanja i izložbi. U Kaštelima je izradio i tekstove za info table kod Stupa pod Ostrogom, kod Sv. Jurja od Putalja, Sv. Lovre od Ostroga, Sv. Mihovila od Lažana i Sv. Nofra (Veli Bijać). Jednako tako u okviru EU programa u sklopu projekta *Perpetuum baštine* surađivao je na razradi projekata arheoloških parkova Biranj i Ostrog, njemu već dobro poznatih lokaliteta.

Iako bi se o radu i značenju dr. sc. Tonča Burića mogle napisati još brojne stranice da bi se donekle uspješno valorizirali njegov stručni i znanstveni doprinos arheološkoj i povijesnoj znanosti, prvenstveno srednjovjekovnoj, nedvojbeno je velik njegov doprinos poznavanju kulturnih i povijesno-političkih prilika na području koje obrađuje. Kompletnije i sveobuhvatnije vrednovanje Tonča kao arheologa, povjesničara i znanstvenika treba prepustiti nekim novim generacijama, tim prije što Tonči, premda je u mirovini od 2016. godine, ne miruje, nego intenzivno stvara. Od tada su mu već tiskana tri izvorna znanstvena rada i jedna nezaobilazna knjiga.

No o ljudskoj, kolegijalnoj i prijateljskoj dimenziji i o svestranosti i plemenitosti duha Tonča Burića neće moći prosuđivati neke nove generacije. Kontinuirano polustoljetno prijateljstvo s njim datira od prve godine studija, odnosno od njegovog prvog dana dolaska na tadašnji Filozofski fakultet. Kako to Tonči često zna spominjati, ja sam bio prva osoba koju je to jutro sreću i upitao gdje je odjel za arheologiju. Naravno, poveo sam ga na prvi kat desno. Tonči Burić bio je na arheologi-

evaluate his professional and scientific contribution to archaeological and historical sciences, primarily medieval, his contribution to the knowledge of cultural, historical and political circumstances in the field of his work is undoubtedly extraordinary. A more complete and comprehensive evaluation of Tonči as an archaeologist, historian and scientist should be left to the generations to come, especially since Tonči, although retired in 2016, has not been resting but rather creating intensely. Since then, he has published three original scientific papers and one essential book.

Notwithstanding, those new generations will not be able to grasp the humanity, collegiality, friendliness, versatility and nobility of Tonči Burić's spirit. Our continuous half-century friendship dates from the first year of study, i.e. from his first day at the then Faculty of Humanities and Social Sciences. As Tonči often mentions, I was the first person he met that morning and asked where the archaeology department was. Naturally, I took him to the first floor on the right. Tonči Burić opted for archaeology and history, while I chose archaeology and history of art. From that first meeting until today, we have remained sincere friends and colleagues for a full 50 years. This translates to half a century of friendship (which possibly sounds more impressive). During our studies, we especially appreciated professors Julijan Medini and Branimir Gabričević, who held lectures on an introduction to archaeology and classical archaeology.

After my studies, I always thought and used to tell other colleagues that I was especially sorry to see two people from Kaštela leaving Zadar (both from Kaštel Lukšić). In addition to Tonči, "lost" to Zadar, the other one is

Sl. 10. Božićni domjenak u Muzeju 2005. godine. T. Burić s kolegicama V. Delonga i G. Dvornik (foto: Z. Alajbeg)

Fig.10 Christmas party in the museum in 2005. T. Burić with his colleagues V. Delonga and G. Dvornik. (Photo: Z. Alajbeg)

Abb. 10 Weihnachtsfeier im Museum im Jahr 2005. T. Burić mit seinen Kolleginnen V. Delonga und G. Dvornik. (Foto: Z. Alajbeg)

Professor Dr. Sc. Slobodan Čače, dem damaligen Leiter der Abteilung für Alte Geschichte an der Philosophischen Fakultät in Zadar (bzw. der Universität Zadar), und unserer Kollegin Branka Nedved, die damals Museumsberaterin am Archäologischen Museum in Zadar war. Zahlreiche Studenten aus Zadar, Split und Ljubljana nahmen im Laufe dieser Forschungen teil. An dieser Stelle ist zu erwähnen, dass sich unter den daran teilnehmenden Studenten, die in diesem Fachgebiet noch heute beruflich tätig sind, auch Ivanka Kamenjarić ex. Bilić, heute Kuratorin des Museums Kaštela, und der derzeitige Direktor des MHAS, Dr. Sc. Miro Katic, befanden. Das sind unvergessliche Jahre der Geselligkeit. Unser Forschungsteam war in den Räumlichkeiten der freiwilligen Feuerwehr von Kaštela untergebracht, wo wir nach ei-

Sl. 11. S godišnjeg skupa HAD-a u Sinju 12. listopada 2006. Slijevna desno A. Gri Štorga, voditeljica knjižnice Arheološkog muzeja Istre, I. Fadić, ravnatelj Muzeja antičkog stakla u Zadru, O. Krnjak, kustosica Arheološkog muzeja Istre, i T. Burić.

Fig. 11 Photo from the annual meeting of the Croatian Archaeological Society (HAD) in Sinj on 12th October 2006. From left to right A. Gri Štorga, Head of the Library of the Archaeological Museum of Istria, I. Fadić, Director of the Museum of Ancient Glass in Zadar, O. Krnjak, curator of the Archaeological Museum of Istria and T Burić.

Abb. 11 Foto von der Jahresversammlung der kroatischen archäologischen Gesellschaft (HAD) in Sinj am 12. Oktober 2006. Von links nach rechts A. Gri Štorga, Leiterin der Bibliothek des Archäologischen Museums Istriens, I. Fadić, Direktor des Museums für antikes Glas in Zadar, O. Krnjak, Kurator des Archäologischen Museums Istriens und T Burić.

ji i povijesti, a ja na arheologiji i povijesti umjetnosti. Od tog prvog susreta do danas ostali smo iskreni prijatelji i kolege punih 50 godina. Dakle, pola stoljeća prijateljstva (možda zvuči dojmivije). Za vrijeme studija posebno smo cijenili profesore Julijana Medinija i Branimira Gabričevića, koji su nam predavali uvod u arheologiju i klasičnu arheologiju.

Nakon studija uvijek sam razmišljao i govorio ostalim kolegama kako mi je posebno žao što su dva Kaštelanina napustila Zadar (oba su iz Kaštel Lukšića). Osim Tonča, kojeg je Zadar "izgubio", tu je i Nino Novak. Oba vrhunski znalci, pravi humanisti, s plemenitom optimističkom dušom, puni radosti i humora. Naravno, ne bih

Nino Novak. They are both top experts, genuine humanists, noble optimistic souls, full of joy and wit. Of course, I do not want to hurt other colleagues from the studies, who also settled in other various places, but, these two are "first-class", so to speak, in their humanity, versatile knowledge, wit and, above all, integrity. They bestowed their talents and contributions to Split and Kaštela, and Rijeka and its environs, respectively.

Let us get back to Tonči, since this text is dedicated to him. We have attended many a congress together, and both of us especially fondly remember those organised in Pula by our dear colleague Vesna Jurkić Girardi, PhD, who unfortunately left this world too

nem anstrengenden Tag am Abend Billard- und Bowling-Turniere veranstalteten. All die Jahre, und angesichts der Tatsache, dass sich St. Georg von Putalj auf dem Berg Kozjak in einer Höhe von 330 m über dem Meeresspiegel befand, fuhren uns die Feuerwehrleute jeden Tag in Feuerwehrautos die halbe Strecke hinauf. Den Rest des Aufstiegs haben wir zu Fuß über schmale Wege zurückgelegt. Nach getaner Arbeit sind wir vor Sonnenuntergang zu unserem Quartier zurückgelaufen. Wenn die Früchte des Westlichen Erdbeerbaums gerade reif waren, haben wir uns gerne auf halbem Weg in den Büschen verteilt und diese genossen.

Unvergesslich sind auch unser Treffen in Krapina anlässlich des 145-jährigen Bestehens der Glasfabrik Vetropak-Straža. Die Feier fand im Museum des Urmenschen von Krapina statt, wo Vlasta Krklec damals Direktorin war. An der Feier nahmen sowohl Kollegen aus Zadar als auch aus Kaštela teil; Zadar mit der Ausstellung Antikes Glas aus Argyruntum und Kaštela mit Olivenöl vom alten Olivenbaum in Kaštel Štafilić (Kollegin Ankica Babin, Tonči Burić sowie Brigita Milan Stude, Sanja Viculin und Herr Milivoj Novak). Schöne Erinnerungen ruft auch unser gemeinsamer Aufenthalt anlässlich der traditionellen Eröffnung der internationalen Ausstellung im Museum für Glas in Bernbach, Österreich wach....

Hier möchte ich einen Auszug aus dem Text meines Freundes Tonči zitieren, den er für ein halbes Jahrhundert Freundschaft für die Zeitschrift "Asseria" (15-16) geschrieben hat. Der Text ist in die Rezension meines Kollegen Radomir Jurić integriert: *Anlässlich des 70. Lebensjahres von Ivo Fadić*. Es lautet: ... *Freundschaft ist wie eine Blume, die gepflegt und*

želio povrijediti ostale kolege sa studija koji su isto tako pronašli svoj život u nekoj drugoj sredini, ali, kako bi se reklo, ova su dvojica “kapitalci” u ljudskosti, svestranom znanju, duhovitosti i nadasve poštenju. Svoj su talent i doprinos podarili Splitu i Kaštelima, odnosno Rijeci i riječkom području.

Vratimo se Tonču, jer je ovaj tekst njemu i namijenjen. Bili smo zajedno na brojnim kongresima, od kojih se obojica posebno rado sjećamo onih koje je organizirala naša draga kolegica dr. sc. Vesna Jurkić Girardi u Puli, koja je na žalost prerano napustila ovaj svijet. To su bili kongresi *Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, Brijuni-Medulin*, koji je i tiskao referate u časopisu *Histria antiqua* (20 svezaka). Za svaku godinu bila bi dogovorena druga tema (od prapovijesti do kasnoga srednjeg vijeka). U tih nekoliko godina, uz bezprijekornu organizaciju, s izletima i zajedničkim druženjem oko stotinjak sudionika iz brojnih zemalja, upoznali smo svaki kutak Istre. Tonči Burić je svojom prisutnosti podizao razinu i svojim referatom i svojom duhovitošću. Kongresi Hrvatskog arheološkog društva, koji su se održavali po cijeloj Hrvatskoj, također su bili ispunjeni njegovim dolaskom do te mjere da bi sudionici skupa odmah primijetili ako Tonči ne bi mogao doći.

Od terena koje je vodio kolega Tonči kao djelatnik Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika na Sv. Juri od Putalja, bio sam prisutan na gotovo svim kampaњama, zajedno sa zajedničkim prijateljem redovnim prof. dr. sc. Slobodanom Čačom, tada pročelnikom Odjela za stariju povijest na Filozofskom fakultetu u Zadru (odnosno Sveučilištu u Zadru), i kolegicom Brankom Nedved, tada

Sl. 12. S kolegama iz Muzeja na izletu u Bosanskoj Otoci 2006. godine. Slijeva nadesno: A. Jurčević, T. Burić, M. Petrinc, N. Uroda, T. Šeparović, Lj. Gudelj (foto: Z. Alajbeg)

Fig.12 With colleagues from the museum on a field trip to Bosanska Otoka in 2006. From left to right: A. Jurčević, T. Burić, M. Petrinc, N. Uroda, T. Šeparović, Lj. Gudelj (photo: Z. Alajbeg)

Abb.12 Mit Kollegen des Museums bei einem Ausflug nach Bosanska Otoka im Jahr 2006. Von links nach rechts: A. Jurčević, T. Burić, M. Petrinc, N. Uroda, T. Šeparović, Lj. Gudelj (Foto: Z. Alajbeg)

soon. The congresses were held under the auspices of *The International Research Centre for Archaeology, Brijuni-Medulin*, which also published papers in the *Histria antiqua* journal (20 volumes). A different topic was agreed for each year (from prehistory to the late Middle Ages). In those few years, with impeccable organisation, excursions and socialising with about a hundred participants from a number of countries, we became familiar with every nook and cranny in Istria. Tonči Burić raised the level with his presence and papers and wit. The congresses of the Croatian Archaeological Society, held throughout Croatia, were also marked by his presence to such an extent that the participants would instantly notice when Tonči was unable to attend.

As to the field works led by our colleague Tonči while he was employed in the Museum of Croatian Archaeological Monuments at St. George at Putalj, I was present

behütet werden muss. Hier geht es in erster Linie um geben und erst dann um nehmen. Sie muss in der Realität und der wirklichen Welt leben und sich entwickeln, um wahr und echt zu sein, und nicht “online” sein oder durch ähnliche Internet-Illusionen entstehen. Nur so wird die Gänge der menschlichen sozialen Interaktion zwischen zwei Menschen erreicht. Solch eine Freundschaft erschufen Ičo und ich im Laufe des letzten halben Jahrhunderts. Die täglichen Kontakte während des Studiums führten auch zu einer familiären Annäherung. Als externer Student in Zadar war ich oft zu Gast in der Wohnung seiner Eltern, wo ich mich wie ein adoptierter jüngerer Bruder fühlte. Mit der Zeit und als sich die Gelegenheit ergab, war auch er ein stets willkommener Gast in meinem Haus in Kaštela. Unsere Studienzeit war geprägt vom Lernen und den gelegentlichen

Sl. 13. Hrvatska Kostajnica 2006. godine (foto: A. Jurčević)
 Fig.13 Hrvatska Kostajnica in 2006 (photo: A. Jurčević)
 Abb.13 Hrvatska Kostajnica im Jahr 2006 (Foto: A. Jurčević)

muzejskom savjetnicom u Arheološkom muzeju u Zadru. Kroz ta su istraživanja prošli brojnu studenata i studentice iz Zadra, Splita i Ljubljane. Možda je vrijedno napomenuti da su na tim istraživanjima, između ostalih koji su ostali u struci, bili i Ivanka Kamenjarin ex. Bilić, koja je danas kustosica u Muzeju Kaštela, te današnji ravnatelj MHAS-a dr. sc. Miro Katić, oboje kao studenti. To su nezaboravne godine druženja. Ekipa je boravila u Vatrogasnom domu DVD-a Kaštela, gdje bismo, nakon napornog dana u večernjim satim imali turnire u biljaru i kuglanju. Sve te godine, s obzirom da je Sv. Jure od Putalja smješten na Kozjaku na koti od 330 m nadmorske visine, vatrogasci su cijelu ekipu svakodnevno vozili vatrogasnim kolima do približno pola puta. Preostalu uzbrdicu smo kroz uske staze svladavali pješice, a pješice smo se i vraćali pred zalazak sunca do DVD-a. Ako je bila sezona maginja (planika) na pola puta bismo se, zbog okrjepe, rasprišili po grmovima.

at almost all campaigns, together with our mutual friend, full professor Slobodan Čače, PhD, then head of the department of ancient history at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zadar (i.e., the University of Zadar), and his colleague Branka Nedved, a museum advisor at the Archaeological Museum in Zadar at the time. A number of students from Zadar, Split and Ljubljana participated in this research. It may be worth noting some other people who took part in this research, both as students, and have remained active in the profession, like Ivanka Kamenjarin ex-Bilić, now the curator at the Museum of Kaštela, and Miro Katic, PhD, the current director of the Museum of Croatian Archaeological Monuments. They were unforgettable years of friendship. The team stayed at the local fire station (of the Kaštela volunteer fire department) where they would have billiards and bowling tournaments in the evenings after hard days' labour. All those years, given that St. George at Putalj is located on Kozjak at an altitude of 330 m above sea

Pausen zur Entspannung und zum Ausgehen. Beliebte Treffpunkte waren der Studentenklub und das kultige Café Mimoza auf der Kal-elarga. Neben dem studentischen Nachtleben unternahmen wir auch gelegentliche Ausflüge ins Velebit-Gebirge auf die Berghütte in Paklenica. Die Liebe zur Archäologie stärkte die neu gewonnene Freundschaft zusätzlich. Wir freuten uns aufrichtig neues Wissen zu erlernen und das archäologische Alphabet zu buchstabieren, in das wir von dem verstorbenen Professor Julian Medini meisterhaft eingeführt wurden. Die ersten Feldforschungsreihen, Studienreisen und Teilnahmen an den ersten wissenschaftlichen Konferenzen fanden statt, wo wir ältere Kollegen aus anderen Gegenden kennenlernten. Neben unseren Pflichten als Studenten und dem Alltag erlebten wir gemeinsam auch einen Wendepunkte des politischen Lebens in Kroatien, den „Kroatischen Frühling“, so dass das Jahr 1971 einen unauslöschlichen Eindruck bei der Formung unserer Persönlichkeiten und unserer Einstellung zu Gesellschaft und Politik hinterließ. Der Enthusiasmus und die Begeisterung, die wir damals erlebten, sind ein unvergesslicher Teil des kollektiven Gedächtnisses dieser Generation ....

Tonči erinnerte mich an einige Abschnitte aus unserer Studienzeit. Gegen Ende unseres Studiums heirateten wir unsere damaligen Freundinnen und wurden Väter, wodurch unsere gegenseitigen Besuche noch häufiger wurden. Zudem lernte ich auch Tonči's Eltern, seine Mutter Marija und seinen Vater Mijo, in ihrem Familienhaus in Kaštel Lukšić kennen. Es handelte sich dabei um ausgesprochen nette, gastfreundliche, gesellige und bescheidene Menschen, so dass mich diese Tugenden

Nezaboravna su ostala i druženja u Krapini za vrijeme proslave 145. obljetnice tvornice stakla *Vetropak-Straža*. Proslava se održavala u *Muzeju krapinskog čovjeka* u kojem je tada ravnateljica bila Vlasta Krklec. Na proslavi su sudjelovali Zadrani i Kaštelani. Zadar s izložbom *Antičko staklo Argyruntuma*, a Kaštelani s uljem od stare masline u Kaštel Štafiliću (kolegica Ankica Babin, Tonči Burić i gospođe Brigita Milan Stude i Sanja Viculin te gospodin Milivoj Novak). Lijepo se je sjetiti i zajedničkog boravka na tradicionalnom otvaranju međunarodne izložbe u Muzeju stakla u Bernbachu u Austriji ...

Ovdje bih rado citirao izvadak iz teksta svog prijatelja Tonča što ga je on, za pola stoljeća prijateljstva, napisao za časopis *Asseria* (15-16). Tekst je integriran u osvrt kolege Radomira Jurića „Uz 70. obljetnicu života Ive Fadića“. On glasi: ... *Prijateljstvo je poput cvijeta kojega treba njegovati i čuvati. Tu se ponajprije pruža i daje, a tek potom prima. Ono mora živjeti i razvijati se u stvarnosti i realnom svijetu da bi bilo istinsko i pravo, a ne „on line“ ili preko sličnih internetskih iluzija. Samo na takav način postiže se punina ljudske društvene interakcije između dvije osobe. Takvo prijateljstvo gradili smo Ičo i ja proteklih pola stoljeća. Svakodnevni kontakti tijekom studija doveli su i do obiteljskih zbližavanja. Kao vanjski student u Zadru često sam bio gost u stanu njegovih roditelja, gdje sam se osjećao kao posvojeni mlađi brat. S vremenom je i on, kada je bilo prigode, boravio u mojoj kući u Kaštelima. Studentski dani protekli su kroz mijene studiranja i povremenih opuštanja. Omiljena okupljališta bila su Studentski klub i kultni kafić Mimoza na Ka-*

Sl. 14. S kolegama iz Muzeja na izletu na Modruš 2007. godine. Slijeva nadesno: M. Zekan, T. Burić, N. Uroda, M. Petrinc, A. Alajbeg (foto: Z. Alajbeg)

Fig.14 With colleagues from the museum on a field trip to Modruš in 2007. From left to right: M. Zekan, T. Burić, N. Uroda, M. Petrinc, A. Alajbeg (Photo: Z. Alajbeg)

Abb.14 Mit Kollegen des Museums bei einem Ausflug nach Modruš im Jahr 2007. Von links nach rechts: M. Zekan, T. Burić, N. Uroda, M. Petrinc, A. Alajbeg (Foto: Z. Alajbeg)

level, firefighters drove the entire team every day in their fire engine up to approximately halfway the route. We walked the remaining climb through narrow paths, and walked back before sunset to the VFD. When it was strawberry tree season, we would all scatter in the bushes for this cordial.

The gatherings in Krapina during the celebration of the 145th anniversary of the *Vetropak-Straža* glass factory were also unforgettable. The festivities were held in the *Museum of the Krapina Neanderthals*, where the director at the time was Vlasta Krklec. People from Zadar and Kaštela also took part in the event. Zadar presented its exhibition of Ancient Glass from *Argyruntum*, while Kaštela introduced oil from their ancient olive tree in Kaštel Štafilić (colleagues Ankica Babin, Tonči Burić and mesdames Brigita Milan Stude and Sanja Viculin, and Mr Milivoj Novak). It is also nice to remember our joint stay at the

den und Qualitäten bei ihrem Sohn keineswegs überraschten. Leider leben weder seine noch meine Eltern schon lange nicht mehr, was dennoch kein Zeichen für unser hohes Alter ist.

Nach dem Hochschulabschluss erhielten wir beide Anstellungen an renommierten Institutionen. Tonči, mit Hinblick auf seine Affinität zum Mittelalter, im Museum für archäologische Denkmäler in Split, und ich im Archäologischen Museum in Zadar in der Abteilung für Antike und später im Museum für antikes Glas als Direktor von der Gründung bis zu meiner Pensionierung. In diesen Institutionen hatten wir die Möglichkeit alle Bereiche unserer Berufung auszuprobieren; von Fach-, Feld- und wissenschaftlichen Arbeiten bis hin zu Ausstellungsarbeiten. Zudem stärkten wir unsere Stellung im beruflichen Umfeld durch Vorträge für die Öffentlichkeit und durch die Medien. Aus dieser Ar-

lelargi. Uz večernje izlaske znalo se otići i na povremene izlete na Velebit u planinarski dom na Paklenici. Ljubav prema arheologiji dodatno je učvrstila novostečeno prijateljstvo. Istinski smo se radovali novim saznanjima i sricali arheološku abecedu u koju nas je maestralno uvodio pokojni profesor Julijan Medini. Redali su se prvi tereni, studentska putovanja i odlasci na prve znanstvene skupove, gdje smo se upoznavali sa starijim kolegama iz drugih sredina. Uz studijske obveze i svakodnevni život zajedno smo prošli i jednu od prijelomnih faza političkog života u Hrvatskoj, „Hrvatsko proljeće“. Ta 1971. ostavila je neizbrisivi trag u oblikovanju naših osobnosti i stavova o društvu i politici. Zanos i entuzijizam koji smo tada proživljavali nezaboravni su dio kolektivne generacijske memorije...

Tonči me je podsjetio na neke isječke iz naših studentskih dana. Na kraju studija obojica smo ušli u bračne vode s tadašnjim djevojkama i postali očevi. Tada smo se još češće posjećivali. Upoznao sam i Tončeve roditelje u njihovoj obiteljskoj kući u Kaštel Lukšiću, mamu Mariju i oca Miju. Veoma dragi, gostoljubivi, druželjubivi i skromni ljudi, pa me stoga nisu čudile vrline njihova sina. Na žalost, ni njih ni mojih roditelja odavna nema, što i nije znak naše prevelike starosti.

Nakon diplome obojica dobivamo posao u eminentnim ustanovama. Tonči, s obzirom na njegov afinitet prema srednjem vijeku, u Muzeju arheoloških spomenika u Splitu, a ja u Arheološkom muzeju u Zadru na antičkom odjelu, te kasnije u Muzeju antičkog stakla kao ravnatelj, od osnutka do mirovine. U tim ustanovama iskušali smo se u svim segmentima našeg

Sl. 15. S kolegama arheolozima prigodom znanstvenog skupa Hrvatskog arheološkog društva ispred ostataka srednjovjekovne katedrale na Udbini. Slijeva nadesno: I. Šarić, T. Burić, T. Šeparović, M. Petrincec, M. Zaninović, I. Fadić (foto: N. Uroda)

Fig.15 With fellow archaeologists on the occasion of the scientific meeting of the Croatian Archaeological Society in front of the ruins of the medieval cathedral in Udbina. From left to right: I. Šarić, T. Burić, T. Šeparović, M. Petrincec, M. Zaninović, I. Fadić (Photo: N. Uroda)

Abb.15 Mit Kollegen Archäologen anlässlich der wissenschaftlichen Tagung der kroatischen archäologischen Gesellschaft vor den Ruinen der mittelalterlichen Kathedrale in Udbina. Von links nach rechts: I. Šarić, T. Burić, T. Šeparović, M. Petrincec, M. Zaninović, I. Fadić (Foto: N. Uroda)

traditional opening of the international exhibition at the Glass Museum in Bärnbach, Austria...

Here I would like to quote an excerpt from the text written by my friend Tonči for the magazine "Asseria" magazine (15-16) on the occasion of half a century of our friendship. The text is incorporated into the retrospect penned by our colleague Radomir Jurić: *On the occasion of Ivo Fadić's 70th birthday. It reads: ... Friendship is like a flower to be nurtured and cherished. It is primarily about giving, while taking comes second. It must live and develop in real life and the real world in order to be genuine and natural, as opposed to "online" or similar internet illusions. Only in this way can the fullness of human social interaction between two people*

beit und mit viel Liebe zum Beruf entstanden zahlreiche schriftliche Artikel, Ausstellungskataloge und Bücher, die von zahlreichen Vorträgen auf wissenschaftlichen Konferenzen begleitet waren. Wie mein guter Freund und Kollege Tonči sagt, „das Ende unserer beruflichen Laufbahn erlebten wir mit allen möglichen Museumstiteln, Dokortiteln und als wissenschaftliche Berater. Vierzig Jahre gewissenhafter und selbstloser Arbeit in unseren wichtigsten Lebensjahren widmeten wir der Wissenschaft, der Kultur und unserer schönen Heimat.“

Tatsächlich sind die Jahre wie im Flug vergangen, aber ich hoffe nicht umsonst. Uns bleiben viele Erinnerungen und das Andenken an Ereignisse und gute Menschen,

poziva. To je bio stručni, terenski, i znanstveni rad, te rad na izložbama i afirmaciji struke kroz predavanja za javnost i kroz medije. Iz takvog rada s ljubavlju prema struci, proizašli su brojni članci i katalozi izložbi i knjige, a sve to su pratili i brojni referati na znanstvenim skupovima. Kako o tome govori moj dobri prijatelj i kolega Tonči, *kraj profesionalne karijere dočekali smo sa svim mogućim muzejskim zvanjima, doktoratom znanosti i kao znanstveni savjetnici. Četrdeset godina savjesnog i nesebičnog rada u najvitalnijim godinama pruženi su znanosti, kulturi i našoj lijepoj domovini.*

Godine su zaista brzo prolazile, ali nadam se ne uzalud. Ostaju nam brojne uspomene i sjećanja na događaje i dobre ljude koji su nas okruživali. Mog dragog prijatelja Tonča su prepoznali u njegovim rodnim Kaštelima, gdje je od Grada ove godine dobio i *Nagradu za životno djelo*, što me iznimno veseli. Na koncu, drago mi je da će Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, na čelu s ravnateljem dr. sc. Mirom Katićem, posvetiti Tonču ovogodišnji broj *Starohrvatske prosvjete*. Uz kvalitetan život (u skladu sa svojim godinama) i dobro mentalno zdravlje poželimo mu još puno umjerenih aktivnosti, posebno novih znanstvenih radova i spoznaja, jer je on intelektualno to itekako u stanju pružiti.

be achieved. Ićo and I have been building such a friendship for the past half a century. Daily contacts during our studies also brought about family relationships. As an out-of-town student in Zadar, I was often a guest in his parents' flat, where I felt like an adopted younger brother. In time, he also stayed in my house in Kaštela when the opportunities arose. Our student days passed through the phases of studying and occasional rests and relaxations. Our favourite gathering places were the Students' Club and the cult café Mimoza on Kalelarga. In addition to going out in the evening, we used to go on occasional trips to the mountain hut at Paklenica on Velebit. Our love for archaeology made the new friendship even stronger. We were truly looking forward to acquiring new knowledge and learning the archaeological alphabet we were masterfully introduced to by our late professor Julian Medini. Then came our first field assignments, student trips and scientific conferences, where we met older colleagues from other areas. In addition to study obligations and everyday life, together we went through one of the turning phases of political life in Croatia, the Croatian Spring. The year 1971 left an indelible mark in shaping our personalities and attitudes about society and politics. The fervour and enthusiasm we experienced at that time are an unforgettable part of the collective generational memory...

Tonči reminded me of some particulars from our student days. At the end of our studies, we both got married to our girlfriends and became fathers. Our visits became even more often. I also met Tonči's parents, mother Marija and father Mijo in their family house in Kaštel Lukšić. They were very kind, hospitable, sociable and modest people, so I was not surprised by

die uns umgeben haben. Anerkennung fand mein lieber Freund Tonči auch in seiner Heimatstadt Kaštela, wo er dieses Jahr die *Auszeichnung für das Lebenswerk* der Stadt erhielt, was mich sehr glücklich macht. Am Ende freue ich mich, dass das Museum der kroatischen archäologischen Denkmäler unter der Leitung des Direktors Dr. Sc. Miro Katić die diesjährige Ausgabe der *Starohrvatska prosvjeta* meinem Freund und Kollegen Tonči widmet. Außer einem angenehmen Leben im Ruhestand (im Einklang mit seinen Jahren) und einer guten psychischen Gesundheit wünsche ich ihm noch viele gemäßigte Aktivitäten, insbesondere neue wissenschaftliche Arbeiten und Erkenntnisse, da er diese intellektuell sehr wohl zu bieten vermag.

(Kontekst d.o.o.)

Sl. 16. S kolegama iz Muzeja na izletu u Ošlje, prosinac 2007. godine; T. Burić, M. Petrinec, A. Jurčević, V. Delonga (foto: T. Šeparović)
 Fig.16 With colleagues from the museum on a field trip to Ošlje in December 2007; T. Buric, M. Petrinec, A. Jurčević, V. Delonga (photo: T. Šeparović)

Abb.16 Mit Kollegen des Museums bei einem Ausflug nach Ošlje im Dezember 2007; T. Buric, M. Petrinec, A. Jurčević, V. Delonga (Foto: T. Šeparović)

the virtues of their son. Unfortunately, both they and my parents are now long gone, which is not an indication of our ripe old age.

After graduation, we both got jobs in eminent institutions. Tonči, given his affinity for the Middle Ages, was employed at the Museum of Archaeological Monuments in Split, and I at the Archaeological Museum in Zadar in the antique department, and later at the Museum of Ancient Glass

as director, from its establishment to my retirement. In these institutions, we went through all segments of our profession. To wit, we were engaged in professional, field, and scientific works, as well as on exhibitions and affirmation of the profession through lectures for the public and via the media. This labour of love has yielded a number of written articles, catalogues of exhibitions and books, as well as numerous papers at sci-

entific conferences. As my good friend and colleague Tonči puts it, “by the end of our professional careers we have held every possible museum title, with doctorates of science and as research advisers. Forty years of conscientious and selfless work during our most vital years have been given to science, culture and our beautiful homeland.”

The years went by really fast, but I hope it was not in vain. We are left with many memories and recollections of the events and good people around us. My dear friend Tonči has received recognition in his native Kaštela this year in the form of the lifetime achievement award from the City, which makes me extremely happy. Finally, I am glad that the Museum of Croatian Archaeological Monuments, headed by the director Miro Katić, PhD, will dedicate this year’s issue of *Starohrvatska prosvjeta* to Tonči. In addition to a fine life (in accordance with his age) and good mental health, let us wish him many more activities in moderation, especially new scientific papers and knowledge, since he is intellectually still very much capable of it.

(D. G.)

Bibliografija / Bibliography / Literaturverzeichnis

- Predromanička skulptura u Trogiru, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 12, Split 1982, 127-160.
- Kameni namještaj predromaničke crkve sv. Jurja na Putalju iznad Kaštel – Sućurca, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 13, Split 1983, 147-161.
- Šopot kod Benkovca – srednjovjekovni lokalitet (u koautorstvu s/with co-author/in Co-Autorenschaft mit V. Delonga), *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, XVI-3, Zagreb 1984, 47-48.
- Villa sancti Georgii de Putalio, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 4(1984) Split 1985, 305-324.
- Kameni namještaj bazilike u Žažviću, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 15(1985), Split 1986, 165-181.
- Šopot kod Benkovca – Predromanička crkva i srednjovjekovna nekropola (u koautorstvu s/with co-author/in Co-Autorenschaft mit V. Delonga), *Arheološki pregled* 26 (1985), Ljubljana 1986, 165-166.
- Ranosrednjovjekovna skulptura s Bribira, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 16(1986), Split 1987, 107-124.
- Historijsko-arheološki pregled; u/in: T. Burić et all, *Bribir u srednjem vijeku* (katalog izložbe/exhibiton catalogue/Ausstellungskatalog), Split 1987, 9-13.
- Arhitektura i skulptura; u/in: T. Burić et all, *Bribir u srednjem vijeku* (katalog izložbe/exhibiton catalogue, Ausstellungskatalog), Split 1987, 22-41.
- Prostorna organizacija Ostroga kroz povijest, *Kaštelanski zbornik* 1, Kaštela 1987, 37-41.
- Crkvina – Šopot kod Benkovca (u koautorstvu s/with co-author/in Co-Autorenschaft mit V. Delonga), *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva* XIX-1, Zagreb 1987, 36-38.
- Srednjovjekovni spomenici villae de Blisoy, *Starohrvatska prosvjeta* s. III, 17 (1987), Split 1988, 75-86.
- Novi nalazi srednjovjekovne skulpture iz Trogira, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 28, Split 1989, 25-31.
- Sv. Juraj od Putalja u Kaštel – Sućurcu (istraživanja 1988 – 1989), *Kaštelanski zbornik* 2, Kaštela 1989, 77-84.
- Ranosrednjovjekovna skulptura s Kapitula kod Knina, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 18(1988), Split 1990, 91-117.
- Tko je bio prokonzul trogirskoga natpisa, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 20 (1990), Split 1992, 239-249.
- Jedna splitska ranoromanička radionica iz treće četvrtine 11. stoljeća, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 32 (Priateljlev zbornik I), Split 1992, 207-221.
- Bijaći – Stombrate (novo starohrvatsko groblje u kliškoj županiji – zaštitna sondiranja), *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva* XXIV-2, Zagreb 1992, 55-57.
- Srednjovjekovno selo Sućurac i njegovi spomenici, u/in: Z. Gunjača (ur./ed./hrsg.) *Kaštel – Sućurac od prapovijesti do XX. stoljeća*, Split 1992, 101-131.
- Posljednji salonitanski klesari, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 85 (DS IV), Split 1993, 177-197.
- Crkvina u Šopotu kod Benkovca, *Benkovački ljetopis* 2, Zadar 1994, 45-50.
- Arheološki tragovi kasnobizantske epohe na istočnoj obali Jadrana (Vladavina Emanuela I Komnena), *Dia-dora* 16-17, Zadar 1995, 365-380.
- Tragom jedne splitske zlatarske radionice 14. stoljeća, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 35 (Petriciolijev zbornik I), Split 1995, 419-427.
- Istočno jadranske Sklavinije i Franci u svjetlu arheoloških nalaza, u/in: M. Jurković, T. Lukšić (ur./eds./hrsg.) *Radanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža*, Zagreb 1996, 137-144.
- Bribir, srednjovjekovno sijelo Šubića*, Kulturno-povijesni vodič, Split 1997.
- Predromaničke oltarne ograde – vijek uporabe i sekundarna namjena, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 24, Split 1997, 57-76.
- Budrine – Gaji(ne), novoustanovljeno starohrvatsko groblje u Kaštel Kambelovcu, *Kaštelanski zbornik* 6, Kaštela 1999, 169-174.
- Arheološka topografija Drvenika i Ploče, u/in: I. Pažanin (ur./ed./hrsg.) *Zbornik otoka Drvenika* I, Drvenik 2000, 417-447.
- Žedno na otoku Čiovu, crkva Sv. Mavra, u/in: A. Milošević (ur./ed./hrsg.) *Hrvati i Karolinzi* (katalog izložbe/exhibiton catalogue, Ausstellungskatalog), III/63, Split 2000, 170-171.
- Sv. Lovre – Balavan, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split, 2000, 29-34.
- Sv. Mavar – Žedno, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split 2000, 9-14.
- Gospa od zdravlja u Oriovici, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split 2000, 15-21.

- Sv. Mihovil u Lažanima, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split 2000, 23-27.
- Arheološka topografija otoka Drvenika i Ploče, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split 2000, 35-54.
- Vinišća – rezultati rekognosciranja, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 27, Split 2000, 55-66.
- Putalj u srednjem vijeku; u/in: T. Burić, S. Čače, I. Fadić, *Sv. Juraj od Putalja*, Split 2001, 151-322.
- Srednjovjekovna groblja u Kaštelima (stratigrafsko-demografska razmatranja), *Histria Antiqua* 8, Pula 2002, 321-336.
- Pluteji oplate splitske krstionice – vrijeme i okolnosti postanka, u/in: i. Babić, A. Milošević, Ž. Rapanić (ur./eds./hrsg.) *Zbornik Tomislava Marasovića*, Split 2002, 301-327.
- I ritrovamenti più antichi di rosari in Dalmazia, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 30 (Zbornik Dušana Jelovine), Split 2003, 199-237.
- Hidronimija i vodoopskrbni sustavi trogirskoga distrikta kroz povijest, *Histria Antiqua* 10, Pula 2003, 65-74.
- Naseljavanje i naselja trogirskoga arhipelaga kroz povijest, *Histria Antiqua* 11, Pula 2003, 493-510.
- Romaničko graditeljstvo – odraz gospodarskoga snaženja trogirskoga komune, *Histria Antiqua* 12, Pula 2004, 159-170.
- Odnos Sv. Vid – Svantovid na istočnoj obali Jadrana, *Histria Antiqua* 13, Pula 2005, 461-467.
- Ostrog – Balavan, *Hrvatski arheološki godišnjak* 2 (2005), Zagreb 2006, 374-376.
- Boce, čaše i vrčevi kao grobni prilozi u kasnom srednjem vijeku na sjeverozapadnom i središnjem Balkanu, *Histria Antiqua* 14, Pula 2006, 225-237.
- Najstariji nalazi krunica u Dalmaciji, *Diadora* 22, Zadar 2007, 235-265.
- Ostrog – Balavan, *Hrvatski arheološki godišnjak* 3(2006), Zagreb 2007, 409-411.
- Biranj – Njivice, *Hrvatski arheološki godišnjak* 3(2006), Zagreb 2007, 388-391.
- Starohrvatsko groblje na položaju Svećurje u Kaštel Starom, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, Split 2007, 105-122.
- Arheološka topografija Vinišća (rezultati rekognosciranja), *Vinišćarski zbornik* 2, Vinišća 2008, 75-176.
- Svećurje, starohrvatsko i srednjovjekovno groblje sela Žestinj s crkvom sv. Jurja* (katalog izložbe/exhibiton catalogue, Ausstellungskatalog), Split 2008.
- Srednjovjekovna Bosiljina (topografsko-arheološka skica), *Starohrvatska prosvjeta* s. III, 36, Split 2009, 283-291.
- Ulomci predromaničke skulpture iz Žednoga na otoku Čiovu i crkva sv. Vitala u Divuljama na predjelu Tarce, u/in: J. Dukić, A. Milošević, Ž. Rapanić (ur./eds./hrsg.) *Scripta Branimiro Gabričević dicata*, Trilj 2010, 227-256.
- Crkva sv. Jurja i srednjovjekovno selo Radun*, Split 2010.
- Perunovo Brdo (*Monte Borun*) – prilog poznavanju poganske slavenske toponimije u Kaštelima, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 38, Split 2011, 59-82.
- „In montibus Dubraue“ (povijesno-topografska skica iz srednjovjekovne kliške županije), u/in: M. Maras, J. Faričić (ur./eds./hrsg.) *Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litoralizacije i globalizacije*, Zadar – Split 2011, 341-353.
- Arheološki nalazi dekorativno-funkcionalnih elemenata obuće iz kasnoga srednjeg vijeka u Kaštelima, *Archaeologia Adriatica* 4 (2010), Zadar 2011, 271-279.
- Segmenti prostorne strukture agrarnih naselja u rano-srednjovjekovnoj Hrvatskoj – odabrani primjeri, u/in: T. Šeparović (ur./ed./hrsg.) *Dani Stjepana Gunjače* 2, Split 2012, 37-47.
- Antički agrarni sklop na položaju Sadine u Kaštel Štafiliću, *Diadora* 26, Zadar 2012, 7-15.
- Crkva sv. Marte u Bijaćima, u/in: J. Dukić (ur./ed./hrsg.) *Sv. Marta u Bijaćima*, Trogir 2012, 19-33.
- Srednjovjekovne kuće u Podmorju (trogirskom Velom polju – *Campus magnus traguriensis*), istraženost, tipologija, tehnike zidanja, u/in: M. Jurković, A. Milošević (ur./eds./hrsg.) *Munuscula in honorem Željko Rapanić*, Zagreb – Motovun – Split 2012, 397-409.
- Ostrog – Balavan (Sv. Lovre), *Hrvatski arheološki godišnjak* 8(2011), Zagreb 2012, 625-627.
- Ostrog – Balavan (Sv. Lovre), *Hrvatski arheološki godišnjak* 9(2012), Zagreb 2013, 727-728.
- Baba lokva, kasnosrednjovjekovno naselje* (katalog izložbe/exhibiton catalogue/Ausstellungskatalog) (s/with/mit I. Anterić, M. Babin i/and/und M. Milić), Split 2013.
- Starohrvatsko groblje na položaju Svećurje u predjelu Rudine u Kaštel Novom, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 42, Split 2015, 165-211.

„Strilni kamen“ s Baba lokve, *Archaeologia Adriatica* 9(2015), Zadar 2017, 351-364.

Starohrvatsko groblje na položaju Svećurje u predjelu Rudine u Kaštel Novom (pretisak/overprint/Sonderdruck, s/with/mit I. Anterić i/and/und Ž. Bašić), Kaštela 2016.

Najstariji nalazi krunica u Dalmaciji, *Kaštelanski zbornik* 12, 31-75 (pretisak/overprint/Sonderdruck iz/from/aus Diadora 22).

Odraz karolinških misija na pogrebne obrede i običaje u Kliškoj županiji, u/in: B. Matulić, V. B. Lupis (ur./eds./hrsg.) *VERBA VOLANT – SCRIPTA MANENT. Zbornik u čast akademika Stjepana Krsića*, OP, Split 2019, 473-497.

Trogirski distrikt u srednjem vijeku do 1537. godine, Split 2020.

Srednjovjekovne utvrde u Kaštelima (povijesno-arheološka skica), *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva* 33,(Okolica Kaštelanskog zaljeva u prošlosti), Zagreb 2020, 223-236.

Arheološki nalazi kopči iz srednjega vijeka u Kaštelima, *Starohrvatska prosvjeta*, s. III, 47 (Zbornik Mate Zekana), Split 2020, 439-464.

Stomoria – Miri (Kaštel Novi), primjer prostornih relacija pojedinih kategorija lokaliteta unutar naselja u kasnoj antici i srednjem vijeku, *Archaeologia Adriatica* 14 (posvećeno Sinevi Kukoč/dedicated to Sineva Kukoč/Sineva Kukoč gewidmet), u tisku/forthcoming/in Druck/

Predromanika u Kaštelima – odnos arhitekture i skulpture, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 54 (posvećeno Željku Demi, dedicated to Željko Demo/Željko Demo gewidmet), u tisku/forthcoming/in Druck/

